

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і
дизайну імені Михайла Бойчука

Факультет Дизайну

Кафедра графічного дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
діяльності

І.В. Петрова

(підпис) (ініціали, прізвище)

« 28 » серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК 02.01. Основи класичної фотографії

рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
галузь знань	02 Культура і мистецтво
освітня програма	«Графічний дизайн»
Спеціальність	022 Дизайн
тип дисципліни	вибіркова
мова викладання	українська

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми

_О.С.Гальчинська

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
Графічного дизайну
_27.08.2024 № 1
Завідувач кафедри

Л.М.Коваль

Київ 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «**Основи класичної фотографії**» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр за спеціальністю 022«Дизайн». КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2023 . 13 стор.

Розробник: Сафронова Анна Валеріївна, доктор філософії (PhD)., доцент кафедри графічного дизайну

Робочу програму перевірено

Декан факультету _
(підпис)

27.08.2024

(ініціали, прізвище)

Т.В. Малік

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради факультету дизайну

Протокол засідання НМР факультету дизайну від 27.08.2024 № 1

Голова НМР факультету

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Л.М. Коваль

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Галузь знань 02«Культура і мистецтво» (шифр і назва)	Вибіркова	
Електронна адреса: https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-insh-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-grafichnogo-dyzajnu/	Спеціальність (освітня програма): 022 «Дизайн» ОПП «Графічний дизайн»	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		2-й	
Загальна кількість годин –150		Семестр	
		4-й	
		Лекції	
		Практичні, семінарські	
		75 год.	
		Самостійна робота	
		75. год	
		Вид контролю: Поточний, підсумковий	
		Форма контролю: Диф. залік	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень): «Бакалавр» (освітній рівень перший)		

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи фотографії» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

Загальні компетенції ЗК:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконання робіт

ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності

Спеціальні (фахові) СК:

СК-2. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну

СК-3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну

СК-5. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності

СК-7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну

СК-7. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта

Програмні результати навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна:

ПРН-1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях

ПРН-3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

ПРН-4. Визначати мету, завдання та етапи проектування.

ПРН-7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

ПРН-8. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.

ПРН-11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах

ПРН-13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.

ПРН-14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики

ПРН-17. Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями)

4. Очікувані результати навчання

Мета курсу: надання базових знань з теорії і практики професійної діяльності у сфері класичної фотографії.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- вивчення основних видів та жанрів фотомистецтва;
- знайомство з сучасними технологіями фотографічного процесу та прийомами отримання і обробки фотографічних зображень, основами композиції фотозображень;
- набуття навичок технічного виконання фотозйомки;
- здатність використовувати в професійній діяльності новітніх засобів в галузі дизайну фотографії.

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання:**

знати: історію розвитку мистецтва фотографії у світі та в Україні; стан і тенденції розвитку сучасного мистецтва фотографії – основні види та жанри; можливості використання фотографії на етапах створення різних видів дизайнерської продукції; основи композиційної побудови фотографії;

вміти: застосовувати методiku створення фото творів на основі сучасних підходів до оцінки ефективності використання візуальних технологій, використовувати основи композиційної побудови фотографічного зображення для створення фотопроектів,

5. Програма навчальної дисципліни

5.1 Тематичний план навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин				
	усього	лек	сем	практ	срс
4 семестр					
Змістовий модуль 1 Основи класичної фотографії					
Тема 1. Фотографія: від минулого до сучасності. Жанри фотографічного мистецтва.	10			6	4
Тема 2. Основні поняття фотозйомки. Основні параметри фотографування.	26			14	12
Тема 3. Загальні поняття композиції кадру і специфіка її розвитку в історичному контексті. Способи акцентування об'єкту у фото- і відеозображеннях.	12			6	6

Тема 4. Основні композиційні схеми при створенні фото- і відеозображень, поняття композиційного балансу	12			6	6
Тема 5. Використання кольору у фото- і відеозображеннях для досягнення виразної композиції	12			6	6
Тема 6. Світло у фотографії та кінокадрі	12			6	6
Тема 7. Кадрування, плани, збалансована і незбалансована композиція у фото- і відеозображеннях	12			6	6
Тема 8. Основні композиційні помилки при створенні фото- і відеозображень	8			4	4
Тема 9. Особливості використання композиційних прийомів при створенні кінофільмів (відеоряду) та фотопроектів (фотосерій)	46			21	25
Усього за 4 семестр	150			75	75
Усього годин за рік	150			75	75

5.2 Теми лекцій

Лекції не передбачені навчальним планом

5.3. Теми семінарських занять – не передбачені навчальним планом

5.4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
4 семестр		
1.	Тема 1. Фотографія: від минулого до сучасності. Жанри фотографічного мистецтва. [3,5, 10, 11, 12, 13]	6
2.	Тема 2. Основні поняття фотозйомки [5, 10, 12]	14
3.	Тема 3. Загальні поняття композиції кадру і специфіка її розвитку в історичному контексті. Способи акцентування об'єкту у фото- і відеозображеннях. [3, 9, 12]	6
4.	Тема 4. Основні композиційні схеми при створенні фото- і відеозображень, поняття композиційного балансу. [4,9, 11, 12]	6

5	Тема 5. Використання кольору у фото- і відеозображеннях для досягнення виразної композиції [12, 9, 10, 24, 25]	6
6	Тема 6. Світло у фотографії та кінокадрі. [11, 12, 13, 17]	6
7	Тема 7. Кадрування, плани, збалансована і незбалансована композиція у фото- і відеозображеннях. [1, 4, 11, 12, 18, 19, 21]	6
8	Тема 8. Основні композиційні помилки при створенні фото- і відеозображень [1, 9, 12, 25]	4
9	Тема 9. Особливості використання композиційних прийомів при створенні кінофільмів (відеоряду) та фотопроектів (фотосерій).[1, 9, 12, 15? 16? 18, 20. 25]	21
Усього годин за 4 семестр		75

5.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Вид контролю
		ДФН	ЗФН	
4 семестр				
1.	Тема 1. Фотографія: від минулого до сучасності. Жанри фотографічного мистецтва.	4		Усне опитування
2.	Тема 2. Основні поняття фотозйомки. Основні параметри фотографування.	12		Усне опитування Оцінка виконання фоторобіт
3	Тема 3. Загальні поняття композиції кадру і специфіка її розвитку в історичному контексті. Способи акцентування об'єкту у фото- і відеозображеннях.	6		Оцінка виконання фоторобіт Усне опитування
4	Тема 4. Основні композиційні схеми при створенні фото- і відеозображень, поняття композиційного балансу	6		Оцінка виконання фоторобіт Усне опитування

5	Тема 5. Використання кольору у фото- і відеозображеннях для досягнення виразної композиції	6		Оцінка виконання фоторобіт Усне опитування
6	Тема 6. Світло у фотографії та кінокадрі	6		Оцінка виконання фоторобіт Усне опитування
7	Тема 7. Кадрування, плани, збалансована і незбалансована композиція у фото- і відеозображеннях	6		Оцінка виконання фоторобіт Усне опитування
8	Тема 8. Основні композиційні помилки при створенні фото- і відеозображень	4		Оцінка виконання фоторобіт Усне опитування
9	Тема 9. Особливості використання композиційних прийомів при створенні кінофільмів (відеоряду) та фотопроектів (фотосерій)	25		Оцінка виконання фотопроекту Усне опитування
Всього за 1 семестр		75		
Разом за рік		75		

6 Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування¹

Контроль знань студентів здійснюється за рахунок поточного контролю за якістю виконання практичних завдань з основ класичної фотографії на заняттях і самостійно, при перевірці індивідуальних творчих робіт, а також під час оцінювання теоретичних знань з дисципліни на диференційованому заліку.

7 Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Усна доповідь, доповнення (робота в	10	

¹ Містить методи контролю результатів навчання студентів у процесі поточного та семестрового контролю.

аудиторії)		
Перевірка виконання поточних і творчих практичних завдань протягом семестру	70	
Залік (презентація творчих робіт, усне опитування)	20	
Всього		100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

70-80 Відмінне виконання з незначною кількістю помилок.

60-55 Виконання вище середнього рівня з кількома помилками, у загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок

54-50 Непогане виконання, але зі значною кількістю недоліків

49-45 Виконання задовольняє мінімальним критеріям.

<44 Виконання не задовольняє мінімальним критеріям.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Залік

17-20 Відмінне виконання з незначною кількістю помилок.

14-16 Виконання вище середнього рівня з кількома помилками, у загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок

10-13 Непогане виконання, але зі значною кількістю недоліків

10-12 Виконання задовольняє мінімальним критеріям.

<10 Виконання не задовольняє мінімальним критеріям.

8.1 Розподіл балів, які отримують студенти

4 семестр диференційований залік

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконанні завдання
Тема 1. Фотографія: від минулого до сучасності. Жанри фотографічного мистецтва.	5
Тема 2. Основні поняття фотозйомки. Основні параметри фотографування.	10

Тема 3. Загальні поняття композиції кадру і специфіка її розвитку в історичному контексті. Способи акцентування об'єкту у фото- і відеозображеннях.	5
Тема 4. Основні композиційні схеми при створенні фото- і відеозображень, поняття композиційного балансу	10
Тема 5. Використання кольору у фото- і відеозображеннях для досягнення виразної композиції	5
Тема 6. Світло у фотографії та кінокадрі	5
Тема 7. Кадрування, плани, збалансована і незбалансована композиція у фото- і відеозображеннях	5
Тема 8. Основні композиційні помилки при створенні фото- і відеозображень	5
Тема 9. Особливості використання композиційних прийомів при створенні кінофільмів (відеоряду) та фотопроектів (фотосерій)	30
Презентація творчих робіт. Відповіді на теоретичні питання (залік).	20
Разом за семестр вивчення дисципліни	100

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Навчальна дисципліна передбачає використання інформаційних технологій для здійснення пошуку та аналізу аналогів і теоретичних досліджень з теми, обробки фотозображень, а також спеціального студійного обладнання, фототехніки. Студенти виконують завдання з фотозйомки, обробку фотозображень за допомогою комп'ютерного обладнання.

10. Рекомендовані джерела інформації

10.1. Основна література

1. Бергер Дж. Мистецтво бачити. Видавець:Клаудберрі, 2020. 184 с.
2. Брюханова Г. Комп'ютерні дизайн-технології: навч посібник. Київ:Центр навчальної літератури, 2019. 180 с.
3. Власій О.О., Дудка О. М. Комп'ютерна графіка. Обробка растрових зображень: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2015. 72 с.
4. Гітінс Джекі. Чому це не повинно бути у фокусі: доступно про сучасну фотографію. Видавець: ArtHuss, 2024. 224 с.
5. Денисенко С. М. Основи композиції і проєктної графіки: навчальний посібник. Київ: НАУ, 2021. 52 с.
6. Іванов. С. Основи композиції видання. Київ: Світ, 2013. 232 с.
7. Кларк Т. Майкл Фільтри для Photoshop 5. Спецефекти і дизайн: пер. з англ. Київ:«Діалектика», 1999. 380 с
8. Келбі Скотт. Техніки професійного ретушування портретів для фотографів за допомогою Photoshop. Фабула, 2021. 376 с., іл.
9. Келбі Скотт. Цифрова фотографія. Фоторецепти. Харків: Фабула, 2020. 224 с., іл.
10. Керол Генрі. Фотографи про фотографію. Як вони бачать, думають і фотографують. Видавець:ArtHuss, 2023
11. Коттон Ш. Фотографія як сучасне мистецтво (Світ мистецтва). Видавець:ArtHuss, 2022. 336 с.
12. Підгурний І.С. Основи фотографії. Навчальний посібник Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2015. 100 с.
13. Пилип'юк В. В. Українська художня фотографія: етапи становлення та мистецькі засади розвитку: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. Л. : Світ, 2011. 176 с.
14. Сміт Іан Гейдн. Коротка історія фотографії. Видавництво Старого Лева Перекладач Тетяна Савчинська 2021. 224 с.
15. Тотосько О. В., Микитишин А. Г., Стухляк П. Д. Комп'ютерна графіка: навчальний посібник: в 2-х кн. Кн. 1. Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, 2017. 304 с

16. Фолкнер Э., Чавез К. Adobe Photoshop CC. Офіційний навчальний курс.; Пер. Райтман М. А. 2022. Ексмо. 448 с.
17. Ховарт Софі, Макларен Стівен. Вулична фотографія сьогодні
Переклад.: Максим Копилов. Видавництво ArtHuss, 2024, 232 с.

10.2. Додаткова

18. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну : підручник за редакцією проф. Є. А. Антоновича. Вид. третє, перероб. і доповн. Київ : Кондор-Видавництво, 2015. 544 с.
19. Сафронова А.В, Сафронов В.К., Потанін С.Є. Сучасні технології фотомонтажу в контексті їх використання у дизайні. Технічна естетика та дизайн». 2018. № 14. С. 213-219.
[https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/372/1/сборник_Техническая_эстетика_14_2018г_\(1\).pdf](https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/372/1/сборник_Техническая_эстетика_14_2018г_(1).pdf)
20. Safronova A. V. Modern Ukrainian Photo Book as an Object of Conceptual Art of Postmodernism. Art and Design. 2021. № 2. С. 52 - 63. DOI:
<https://doi.org/10.30857/2617-0272.2021.2.5>
21. Poynor Rick. No More Rules: Graphic Design and Postmodernism. London, Laurence King Publishing, 2003. 140 p.

10.3. Електронні ресурси

22. Carlson Jeff L. Remove All the Things: Using modern software to erase pesky objects. <https://www.dpreview.com/articles/9142896115/remove-all-the-things-using-modern-software-to-erase-pesky-objects-in-photos> Published May 16, 2023 |
23. Посібник користувача Photoshop URL:<https://helpx.adobe.com/ua/photoshop/user-guide.html>
24. Роман Баран. Фотографія вперек життя. URL: <http://kostyukov.info/roman-baran/roman-baran.html>
25. Фотографія
URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F#%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D1%84%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%97
26. Photoshop - Довідка й навчальні посібники
https://helpx.adobe.com/ua/pdf/photoshop_reference.pdf

